

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Reģionālās
attīstības fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Reģionālās politika pēc 2020.gada

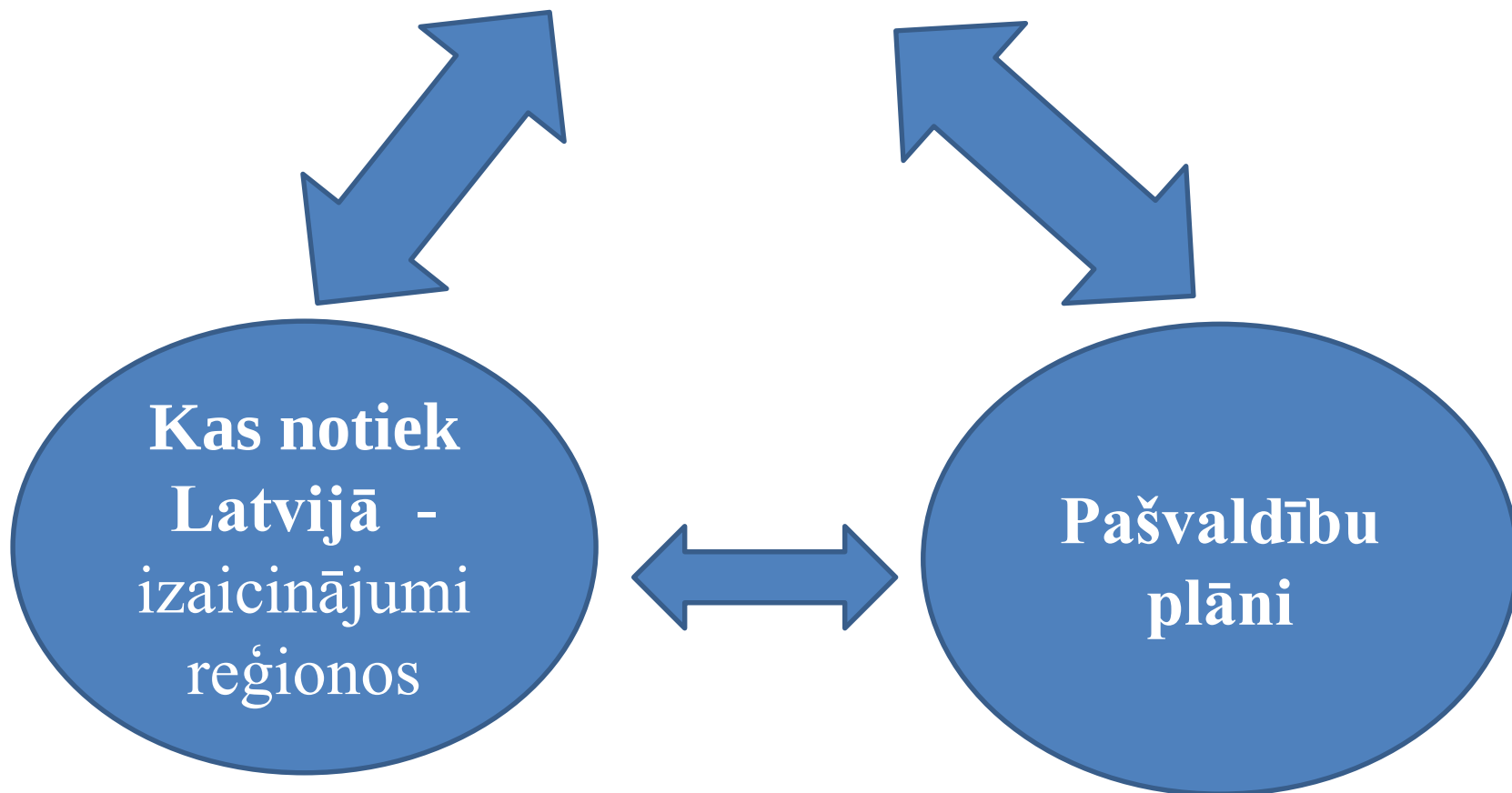
Mērķi, virzieni un izstrādes soļi

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Valsts politikas mērķi un virzieni

Satversme un ģerbonis

- Satversme

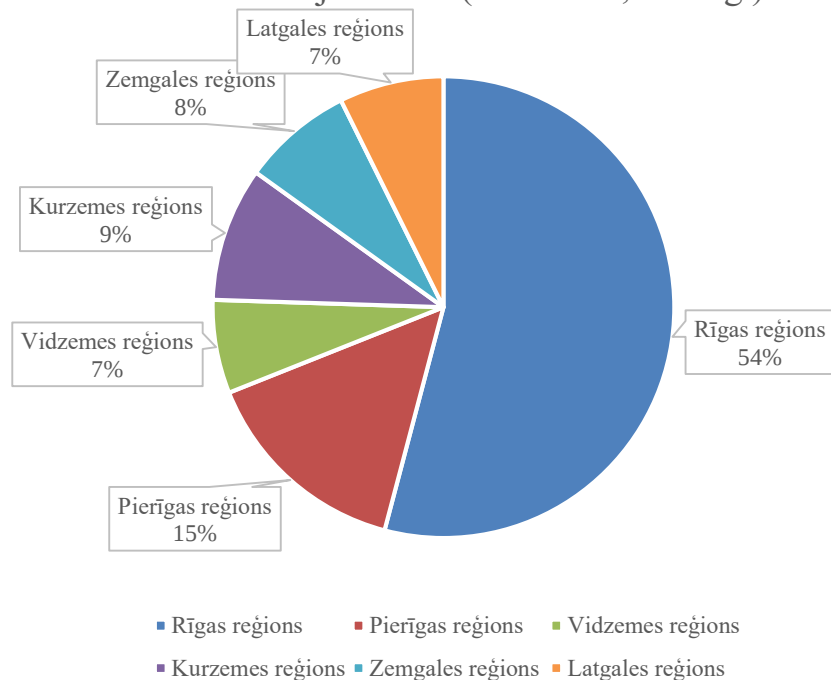
Latvijas valsts teritoriju starptautiskos līgumos noteiktās robežās sastāda Vidzeme, Latgale, Kurzeme un Zemgale

- Ģerbonis
 - Kurzeme-Zemgale
 - Vidzeme un Latgale

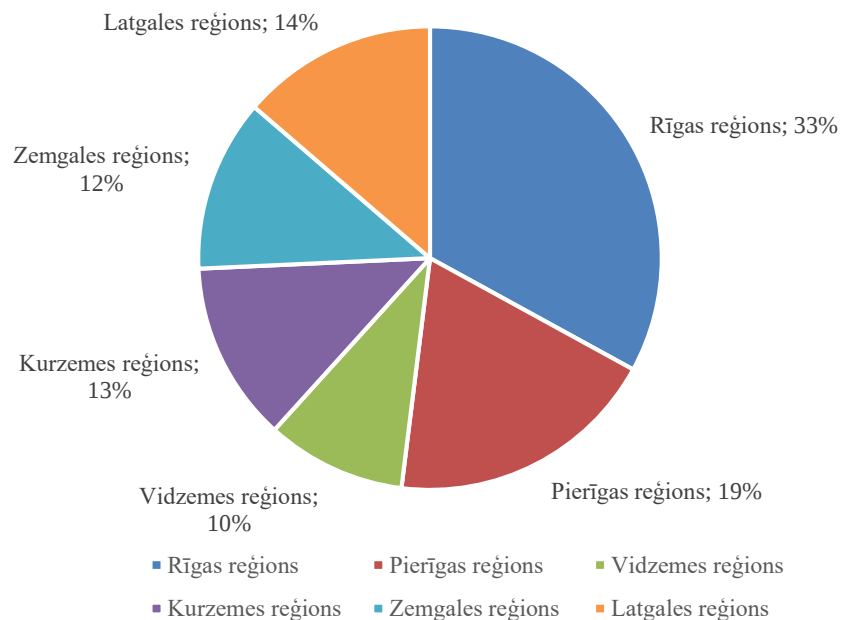

Iedzīvotāji un IKP

IKP faktiskajās cenās (tūkst euro, 2015.g.)

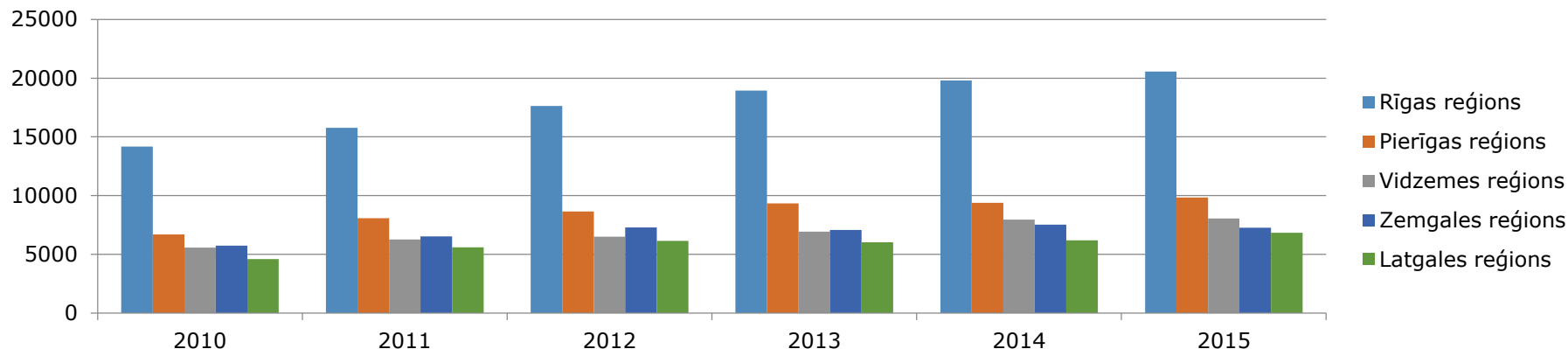

Iedzīvotāju skaits statistiskajos reģionos, 2018.g.

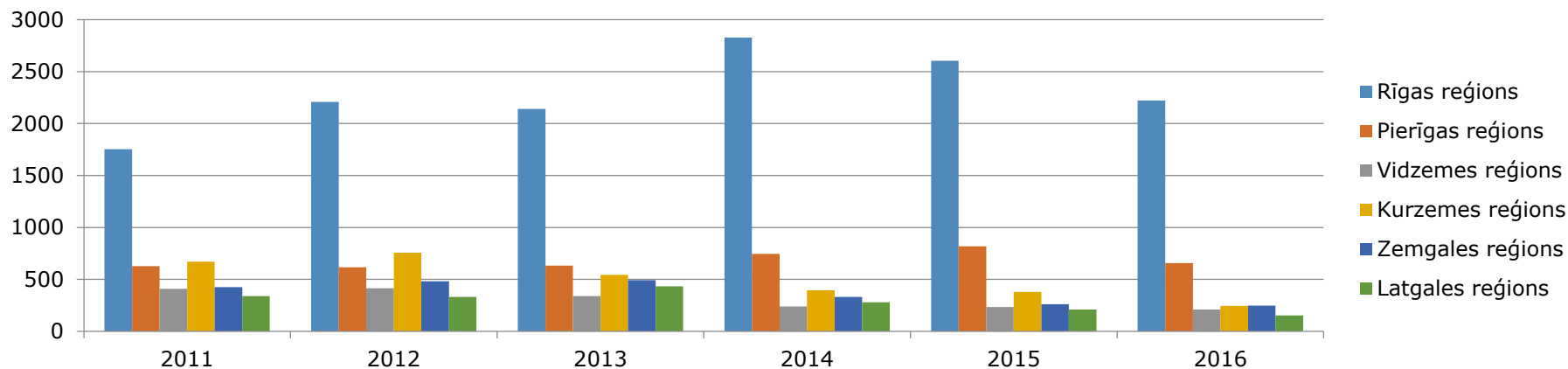

Reģionu atšķirības - IKP

**Iekšzemes kopprodukts statistiskajos reģionos
(faktiskajās cenās; uz vienu iedz. euro)**

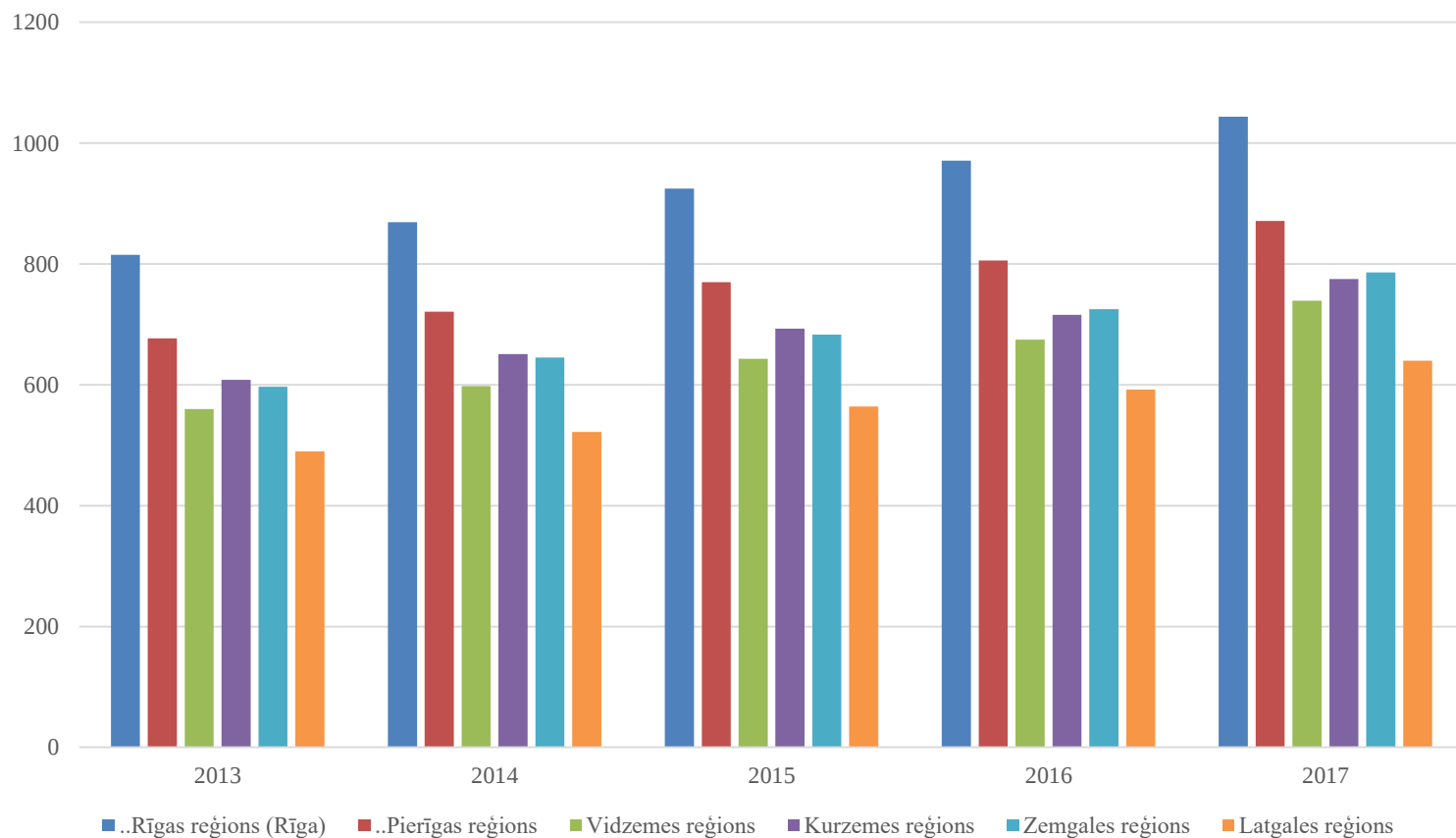

**Nefinanšu investīcijas statistiskajos reģionos
(2016. gada salīdzināmajās cenās; milj. euro)**

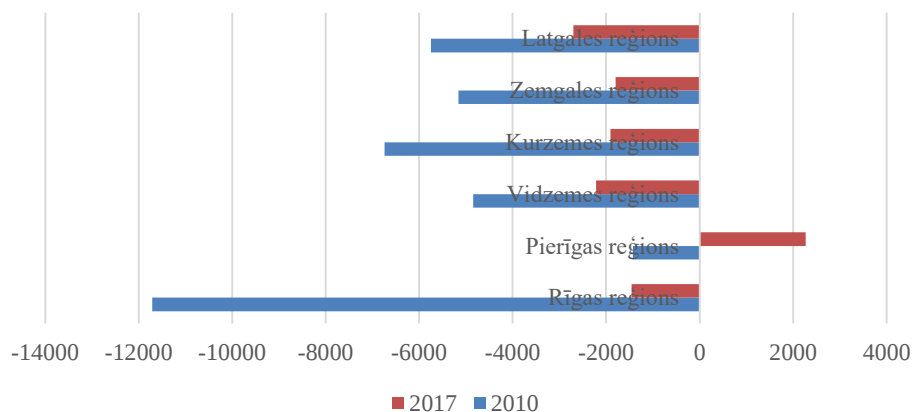
Ietekme uz mājsaimniecībām

Strādājošo mēneša vidējā darba samaksa statistiskajos reģionos (euro)

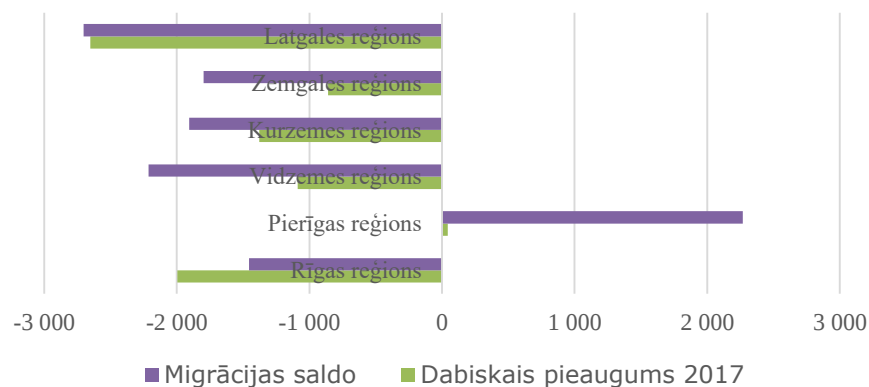

Iedzīvotāju skaita izmaiņas

Iedzīvotāju ilgtermiņa migrācijas saldo
(2010.g. un 2017.g)

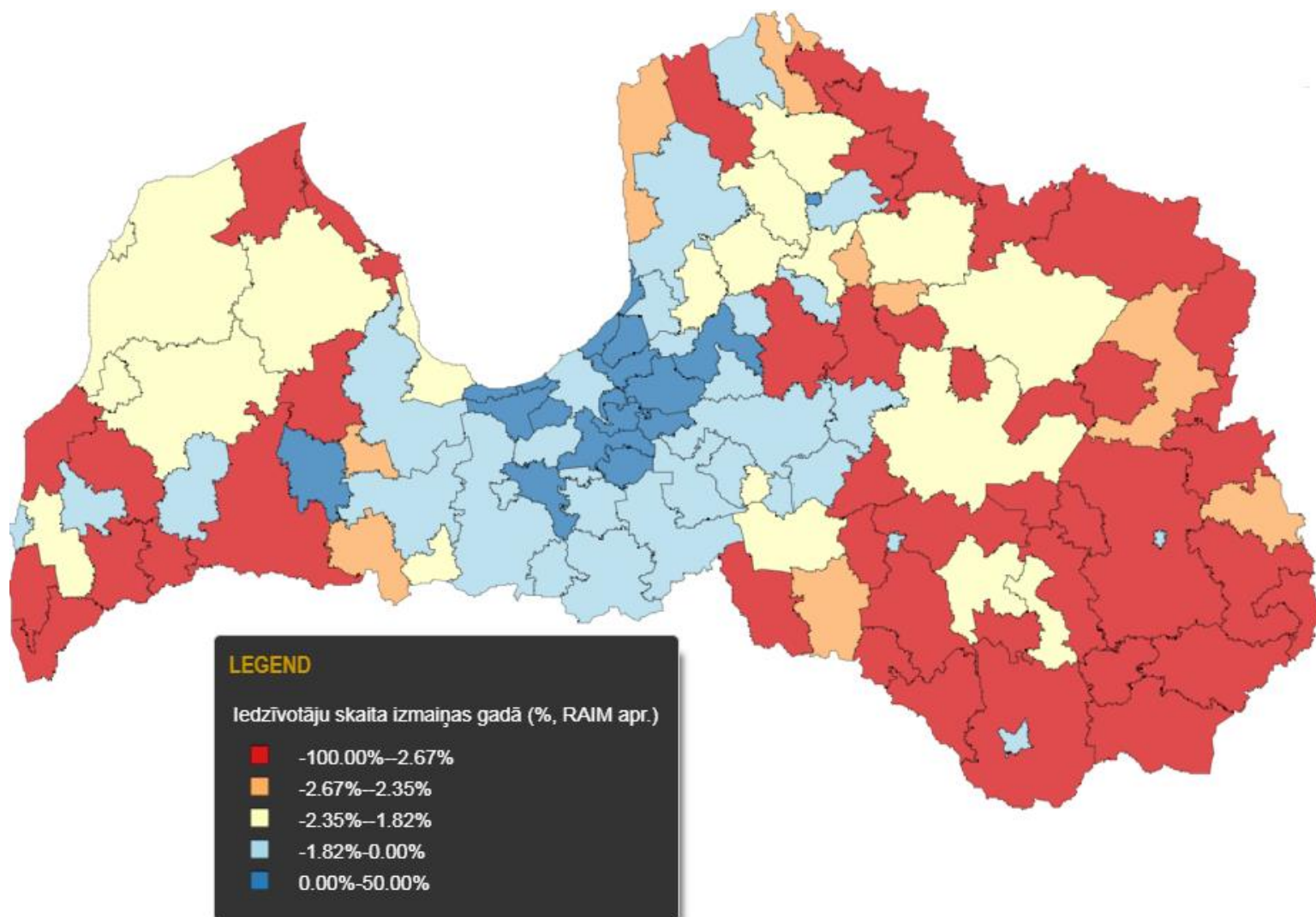

Migrācijas saldo un dabiskais
pieaugums 2017.g.

2010.g. lielākā emigrācija 10 gadu laikā (- 35,6 tūkst. gada laikā)
2017.g. mazākā emigrācija 10 gadu laikā (-7,8 tūkstoši)

Iedzīvotāju skaita izmaiņas, 2018

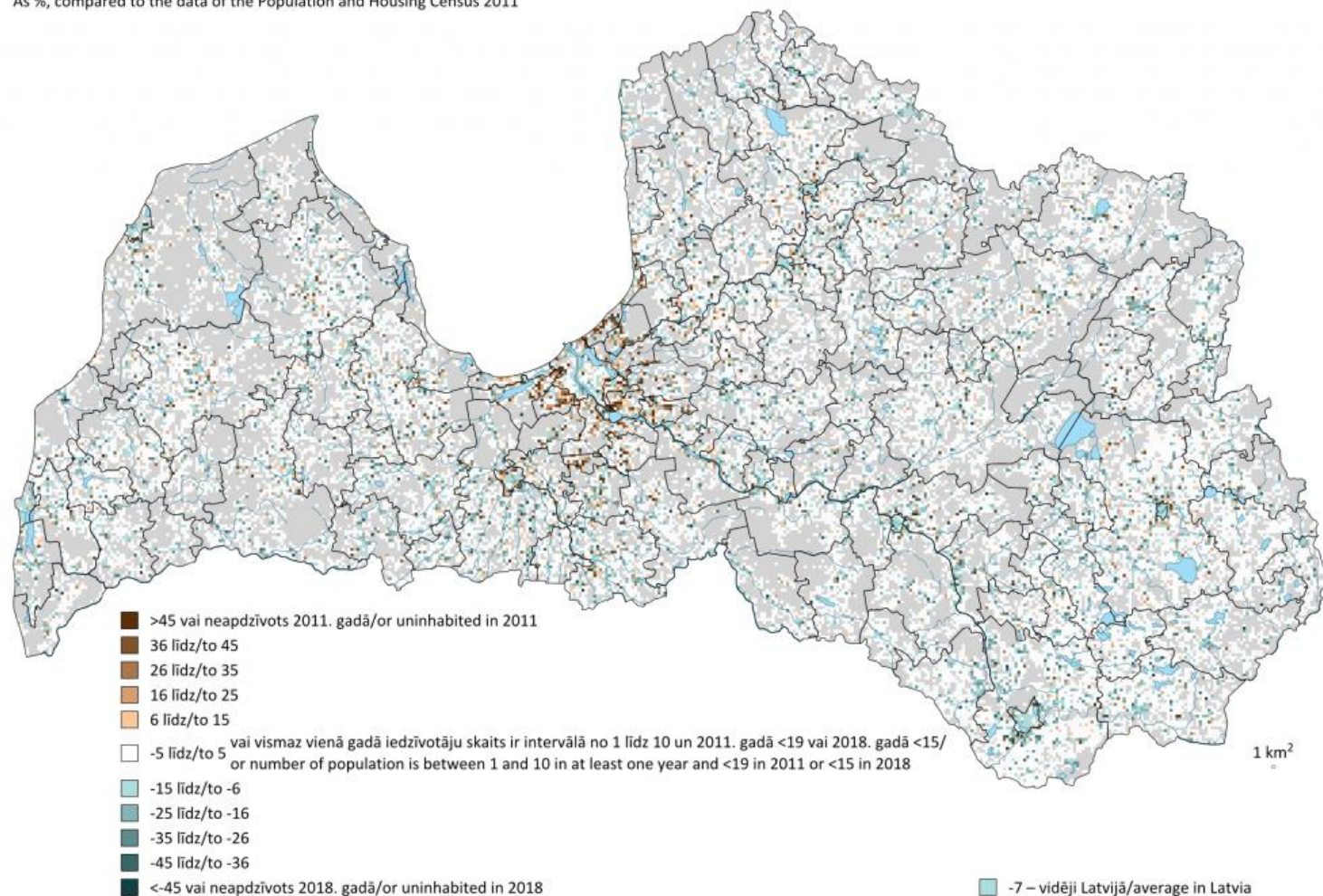
Iedzīvotāju skaita izmaiņas- km2

Pastāvīgo iedzīvotāju skaita izmaiņas; 2011–2018

Change of usually resident population; 2011–2018

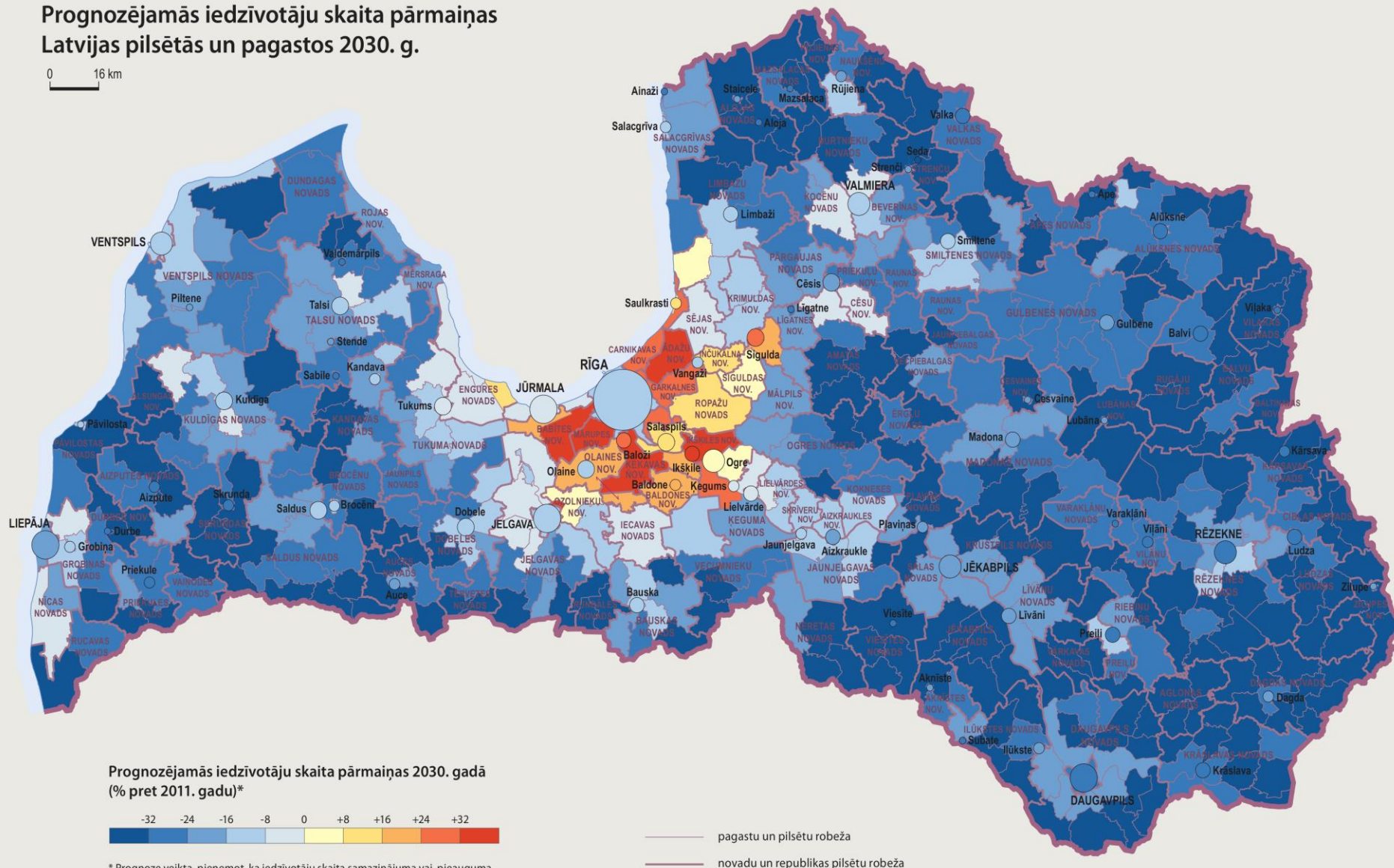
% pret 2011. gada tautas skaitīšanas datiem

As %, compared to the data of the Population and Housing Census 2011

Prognozējamās iedzīvotāju skaita pārmaiņas Latvijas pilsētās un pagastos 2030. g.

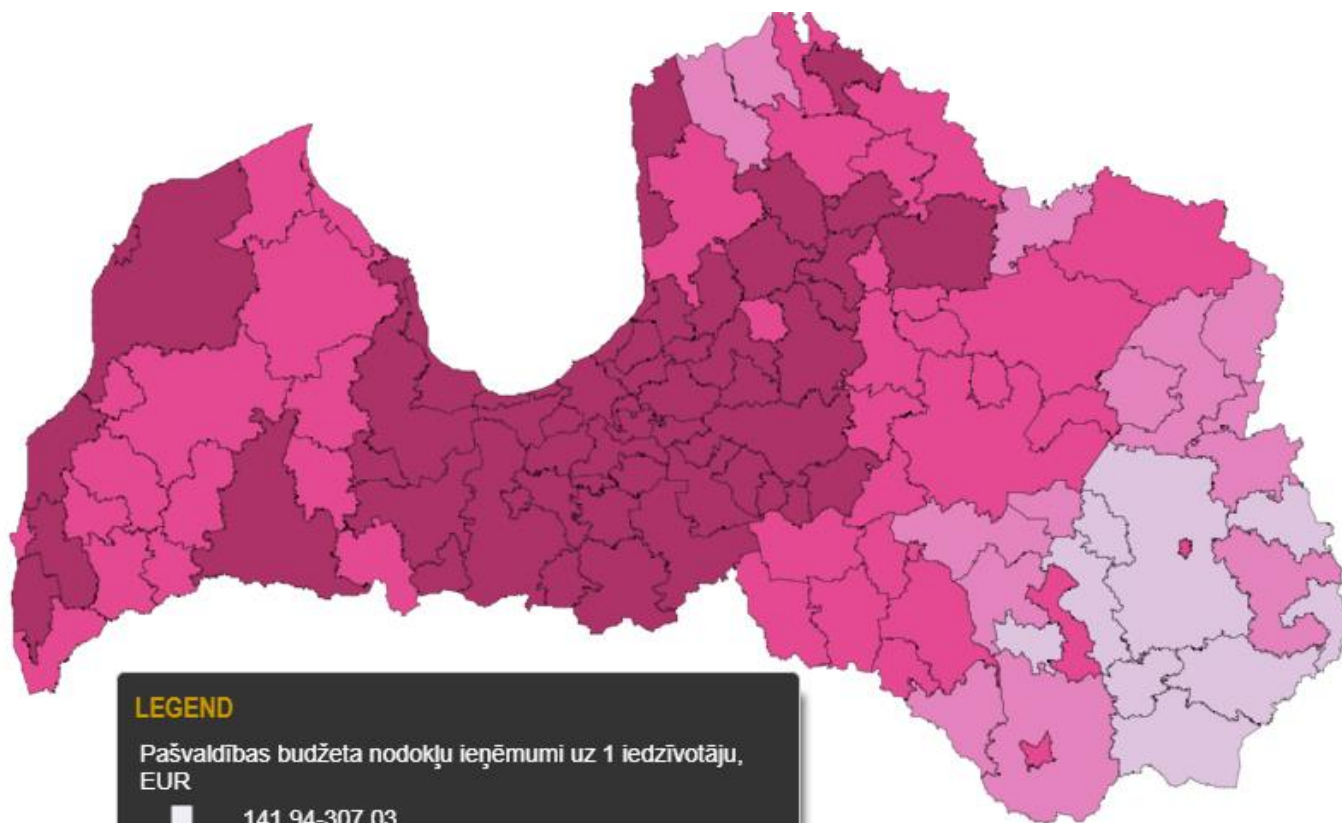
0 16 km

* Prognose veikta, pieņemot, ka iedzīvotāju skaita samazinājuma vai pieauguma vidējais temps konkrētajā pilsētā un pagastā būtiski neatšķirsies no šī rādītāja laika posmā starp 2000. un 2011. gada tautas skaitīšanām. Minētais periods aptver gan ekonomiskā uzplaukuma, gan lejupslides laiku, ietekmējot kā migrācijas, tā dzimstības svārstības valsti.

Tuvākā vara - pašvaldība

Nodokļu ieņēmumi, 2017.g.

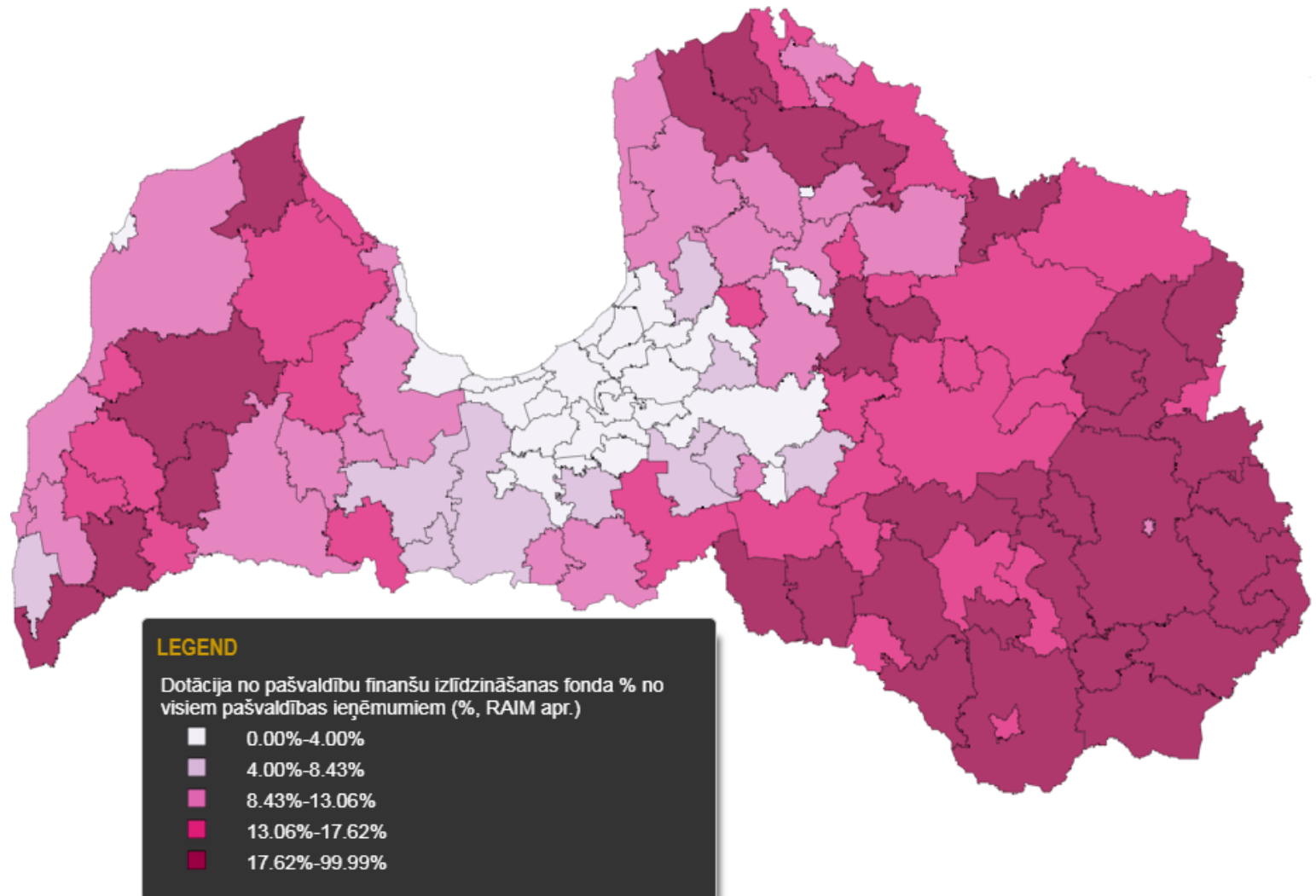

LEGEND

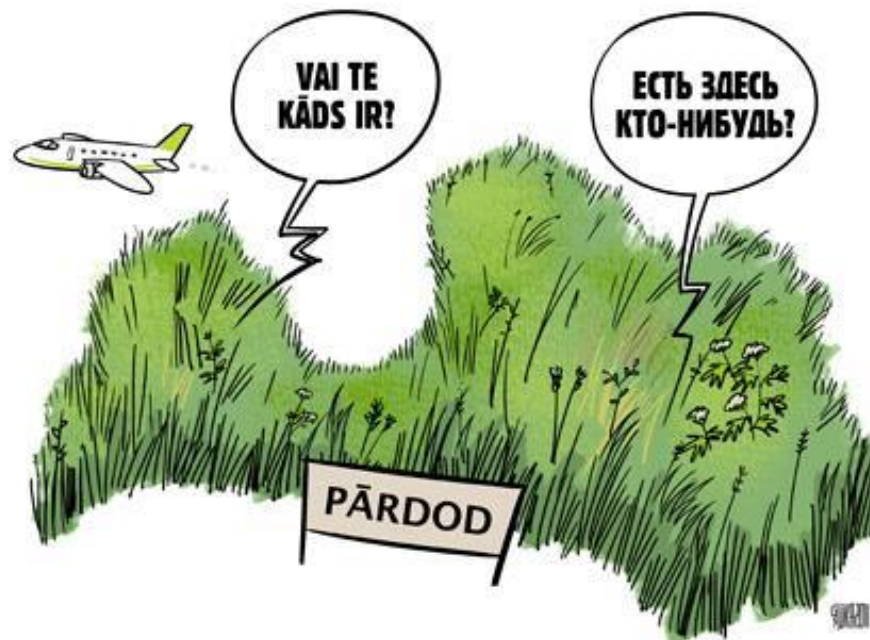
Pašvaldības budžeta nodokļu ieņēmumi uz 1 iedzīvotāju,
EUR

- 141.94-307.03
- 307.03-381.06
- 381.06-462.17
- 462.17-569.14
- 569.14-1,302.43

PFIS sadalījums

Sekas?

- Sekas:
 - «**Rīga ar 200 km radiusa parku zonu**» - iedzīvotāju skaita samazinājums reģionos (Latgales reģionā – otrais augstākais ES)
 - «**Paēdušais neēdušo nesapratis**» - bagātās pašvaldības maksā nabadzīgākajām pašvaldībām; finanšu resursu pārdale nepalielina to daudzumu
 - «**Market gap**»: tirgus pats nespēj atrisināt reģionālās atšķirības

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

**Vai kāds ko dara?
jeb
Vai kādam kaut
kas sanāk?**

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Gribam ātru risinājumu – «brīnumproduktu»

LA 14.11.2017.: «Cer Latvijā
atrast zeltu, izpēte iestrēgst»

Diena 03.11.2009.: «Kur
palikusi Latvijas Nokia?»

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Uzņēmumi reģionos

Verems - Finiera
lokšņu un koka
paneļu ražošana
Apgrozījums
2017.gadā – 32
804 033 euro

Balticovo –
Putnkopība
Apgrozījums
2017.gadā – 52
342 990 euro

Tukuma piens
– Piena
pārstrāde un
siera ražošana
Apgrozījums
2017.gadā – 53
186 134 euro

**Daugavpils
Lokomotīvu
Remonta Rūpnīca** -
Dzelzceļa lokomotīvu
un ritošā sastāva
ražošana
Apgrozījums 2017.gadā
– 31 520 627 euro

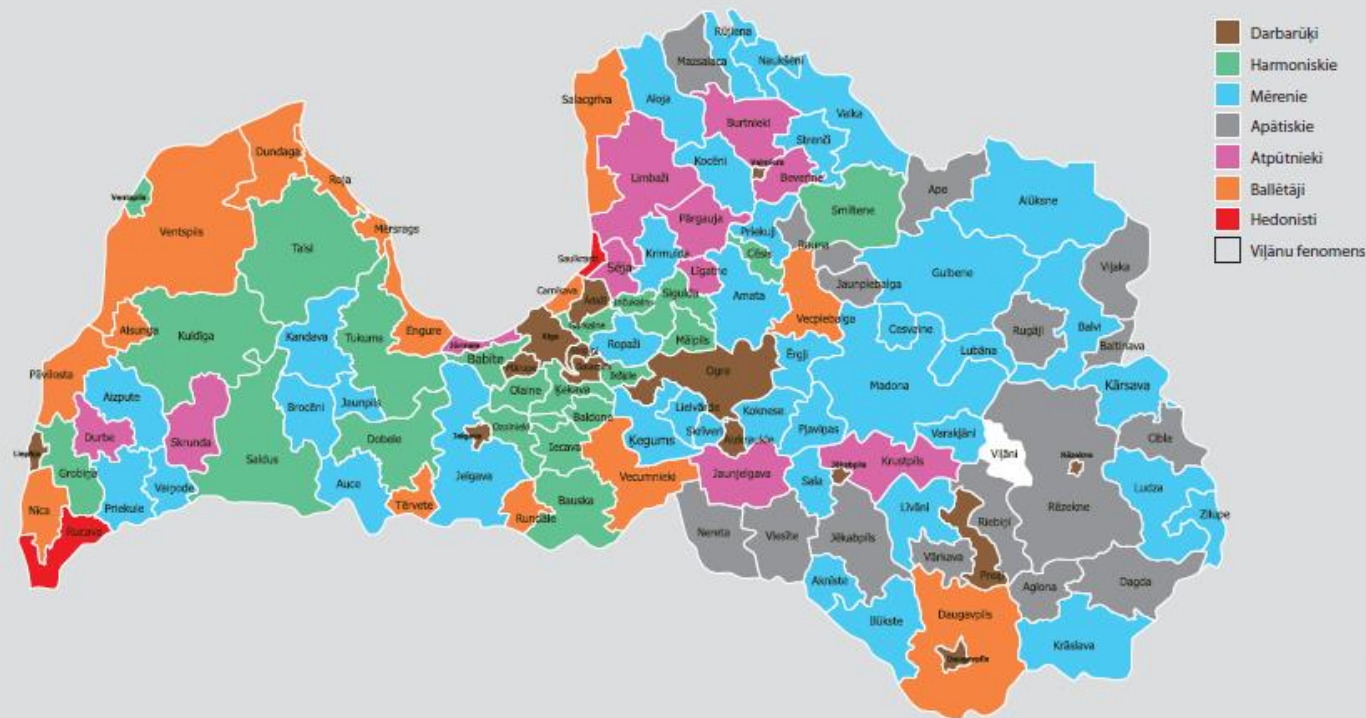
JELD-WEN LATVIJA -
Finiera lokšņu un koka
paneļu ražošana,
namdaru un galdniecības
izstrādājumu ražošana
Apgrozījums 2017.gadā –
74 762 001 euro

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Aktivitāte reģionos

Latvijas reģionu ekonomiskās attīstības indekss

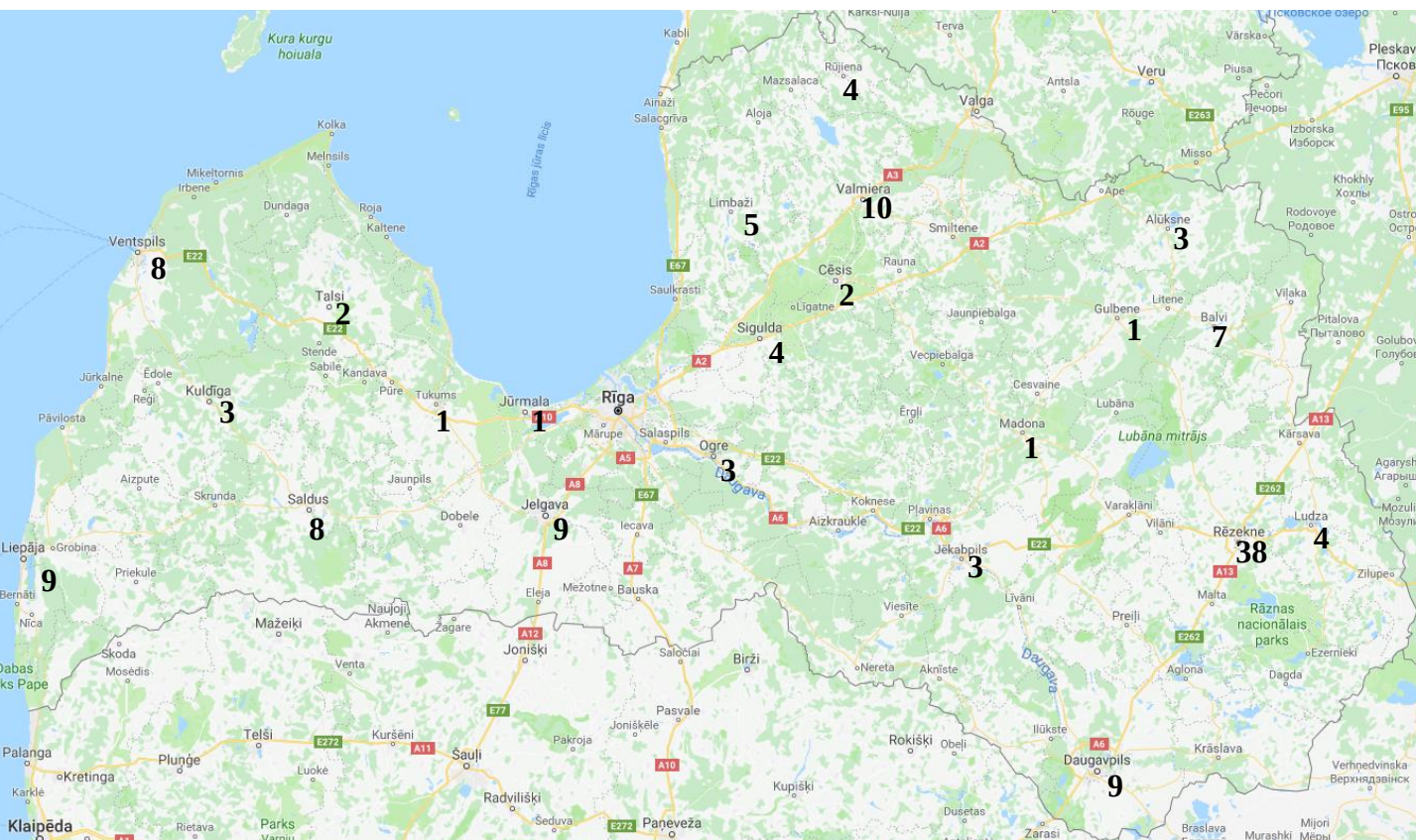
Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Mobilitātes atbalsta pasākums: uz kurieni brauc strādāt (2017)

LM pasākums
«Nodarbināto
personu
reģionālās
mobilitātes
veicināšana»

2017.gadā
kopumā
izmantoja 246
cilvēki,
2018.gada 6
mēnešos 136
cilvēki

Kopējais
pasākumam
paredzētais
finansējums:
75 101 euro

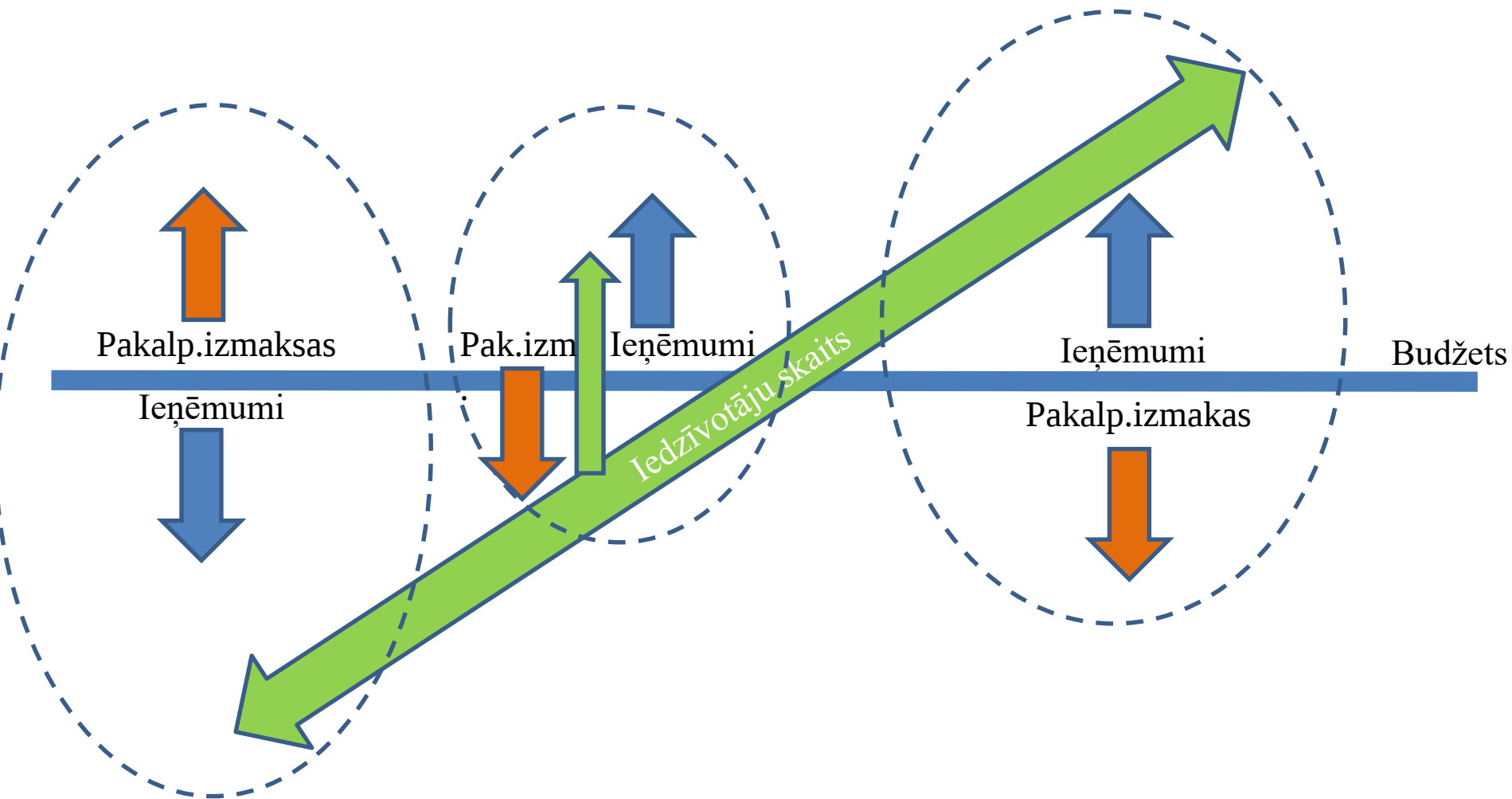
Pašvaldības lomas nozīme

Pēteris Strautiņš: Viena ātruma Latvija pretējos virzienos. Delfi, 7.aug. 2018.)

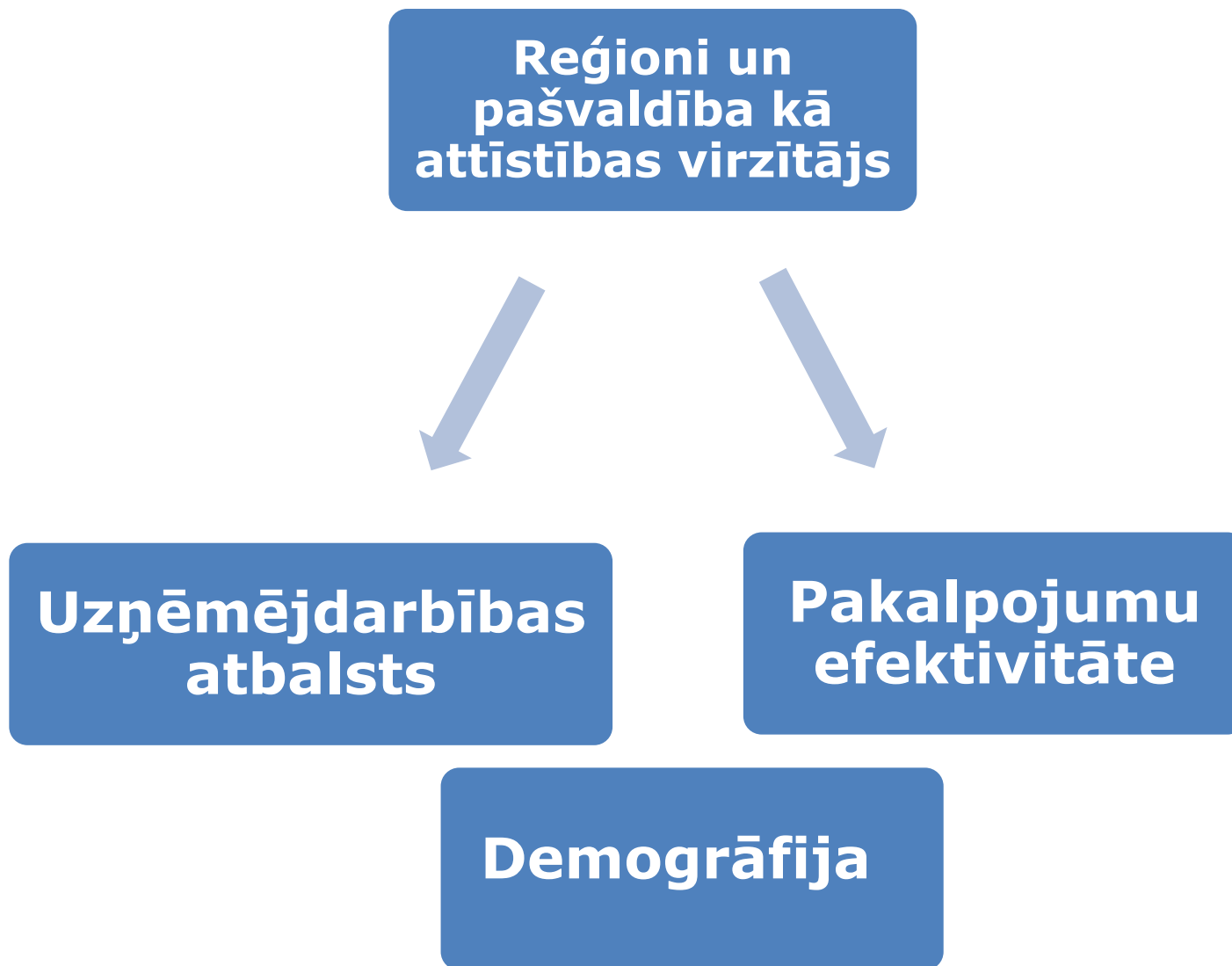
- *Liela loma ir vietējās pārvaldes kvalitātei*
- *Smiltē dzīvo vien apmēram 5,5 tūkstoši cilvēku, taču pilsētā un tās tuvākajā apkārtnē izvietoti Latvijas Top10 pārstāvji tādās nozarēs kā mežsaimniecība, kokapstrāde, piena pārstrāde, mēbeļu ražošana, ceļu būve. Tur ir arī vairāki citi nozīmīgi mežizstrādātāji, kokapstrādātāji, arī galvenais birojs vienam no lielākajiem vietējā kapitāla tirdzniecības tīkliem. Novadā, kurā kopā dzīvo ap 13 tūkstošiem cilvēku, ir vismaz 20 uzņēmumu, kuru apgrozījums pārsniedz divus miljonus eiro*

Divu (trīs ātrumu) Latvija

Ko darīt? (galvenie virzieni)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Reģionālās attīstības likums

*Reģionālās attīstības finansējumu piešķir
mērķteritorijām vai to daļām atbilstoši **Reģionālās
politikas pamatnostādnēs** noteiktajiem
reģionālās politikas mērķteritoriju atbalsta
virzieniem (21.pants (1))*

*Reģionālās politikas mērķteritorijas tiek noteiktas,
ievērojot Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju.
Mērķteritorijās ietilpstošās pašvaldības tiek
noteiktas Reģionālās politikas pamatnostādnēs
(24.pants)*

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Mērķis – jaunas reģionālās politikas izstrāde

Politikas plānošanas dokumenti tiek izstrādāti pirms lēmumu pieņemšanas par ES fondiem

- Jaunās reģionālās politikas PAMATNOSTĀDNES – galvenie ieguldījumu virzieni un kopējais finansējums
 - ✓ Pirms Darbības programmas apstiprināšana
- Jauns Rīcības plāns – finansējuma sadalījums pa pašvaldību grupām un tām noteiktie rezultāti + citi galvenie nosacījumi projektu atlases kritērijiem (kam priekšroka; kam ne)
 - ✓ Pirms MKN un kritēriju apstiprināšanas

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Pašvaldību AP darbības periodi

AP darbības periods	Pašvaldību skaits
2011 – 2017	7
2012 – 2018	38
2013 – 2019	23
2014 – 2020	34
2015 – 2021	6
2016 – 2022	3
2017 – 2023	3
2018 – 2024	4
2019 – 2025	1

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Politikas mērķi atbilstoši ERAF un Kohēzijas fonda 2021-2027 regulējumam

- 1. Gudrāka Eiropa** caur inovatīvo un gudro ekonomikas transformāciju
- 2. Zaļāka Eiropa** caur tīru un taisnīgu enerģijas pārvadi, zaļajiem un zilajiem ieguldījumiem, aprites ekonomiku, pielāgošanos klimatam un risku prevenciju
- 3. Labāk sasniedzama Eiropa** caur mobilitāti un reģionālo IKT savienojumu
- 4. Sociālāka Eiropa** caur Sociālo tiesību Eiropas pīlāra ieviešanu
- 5. Iedzīvotājiem tuvāka Eiropa** caur ilgtspējīgu un integrētu pilsētu, lauku, piekrastes teritoriju attīstību un vietējām iniciatīvām

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Ko dod integrētā teritoriālā attīstība (ITA) ?

Mērķis	Iespējamie ieguldījumu virzieni
Uzņēmējdarbība	Pašvaldību uzņēmējdarbības atbalsta infrastruktūra – turpinājums SAM 331/562 (VARAM)
	Uzņēmējdarbība – tiešais atbalsts komersantiem jaunu darba vietu izveidei (EM)
	Darba spēka mobilitāte (LM/EM)
	Mājokļu atbalsts darba spēkam (EM)
Pakalpojumi	Pašvaldību ēku energoefektivitāte (VARAM)
	Kultūra un daba/tūrisms (pašvaldību īpašumi) (VARAM)
	Pašvaldību publiskā ārtelpa un ielas, t.sk. pārbrauktuves (VARAM)
	Pašvaldību ceļi, t.sk. pārbrauktuves (VARAM)
	Izglītības iestādes, izņemot PII (IzM)
	Pirmskolas izglītības iestāžu infrastruktūra (VARAM)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Pašvaldību anketēšana

Investīciju jomas:

- Pašvaldību uzņēmējdarbības atbalsta infrastruktūra un cita veida atbalsts uzņēmējdarbības veicināšanai teritorijā;
- Energoefektivitāte pašvaldību īpašumos;
- Daba/tūrisms un kultūra (pašvaldību īpašumi);
- Pašvaldību publiskā ārtelpa un ielas, t.sk. pārbrauktuves;
- Pašvaldību ceļi, t.sk. pārbrauktuves;
- Cita veida atbalsts

Par projektu jānorāda:

- projekta idejas nosaukums
- projekta idejas īss apraksts (kāda veida objektu plānots būvēt/rekonstruēt)
- nepieciešamais ES fondu finansējums
- vēlamais projekta īstenošanas uzsākšanas gads

Termiņš: 20.08.2018.

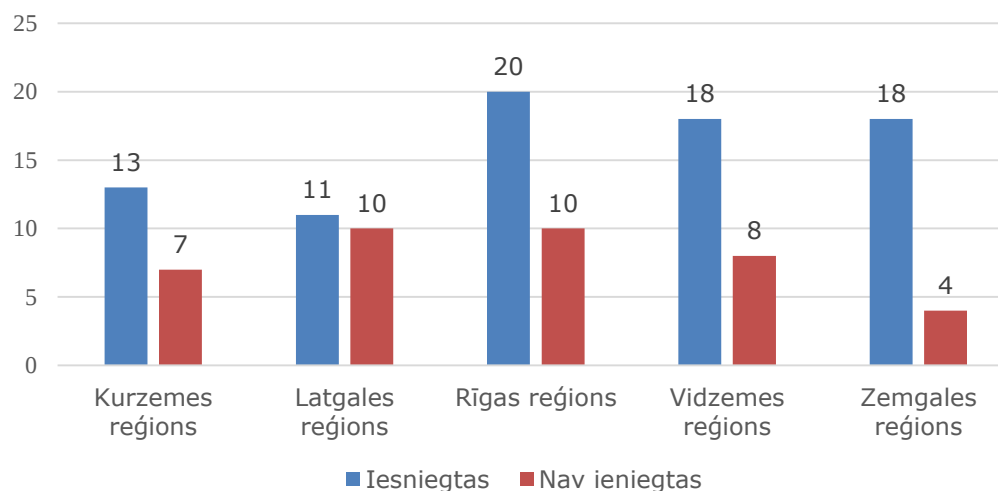

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Anketēšanas rezultāti uz 30.08.2018. (1)

- Anketas iesniegušas 80 pašvaldības
- Iesniegušas 2 republikas pilsētas un 78 novadi

Iesniegtu un neiesniegtu anketu skaits pa reģioniem

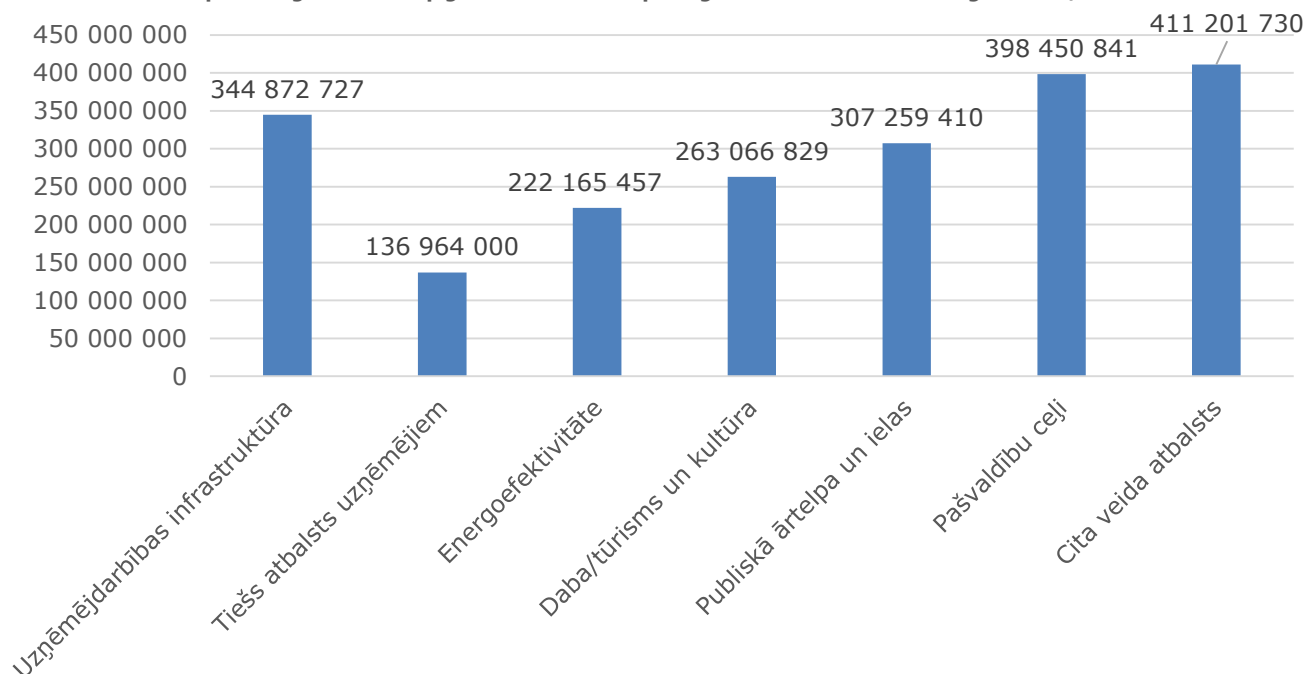
Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Anketēšanas rezultāti uz 30.08.2018. (2)

Kopējais pieprasījums:

Ar 3 projektu ierobežojumu: **2 083 980 994 euro**

Pieprasījuma apjoms ar 3 projektu ierobežojumu, euro

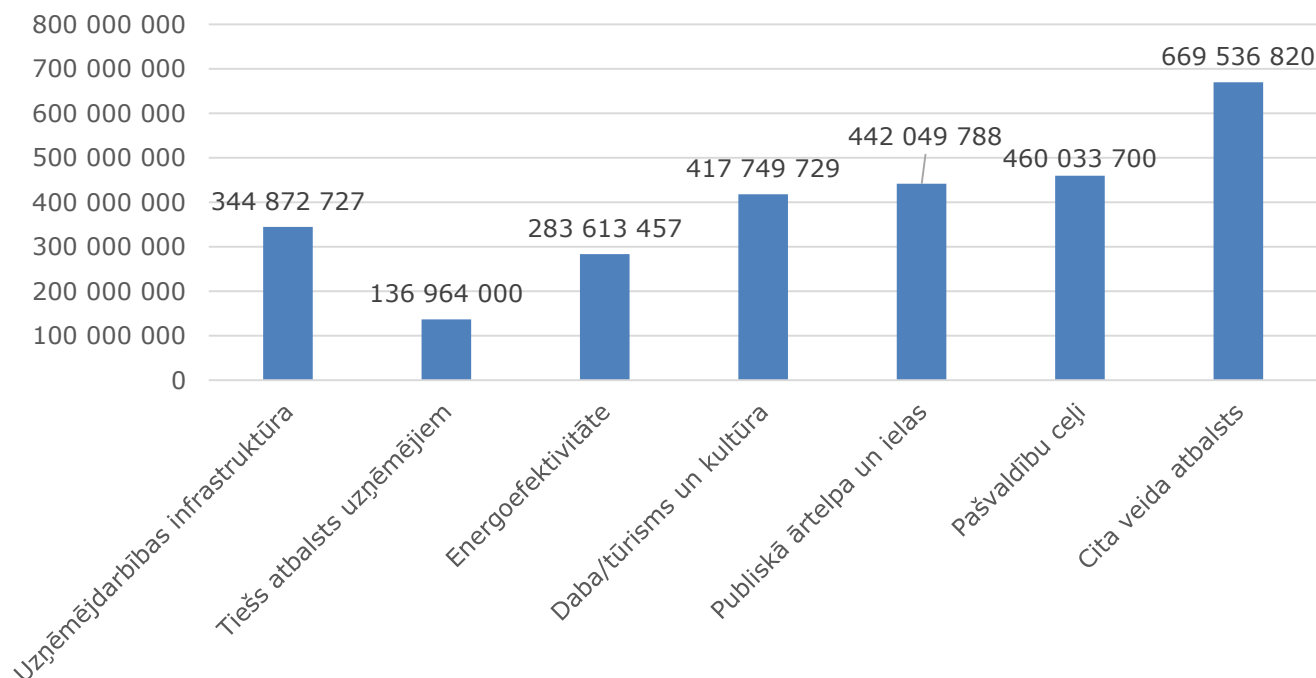
Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Anketēšanas rezultāti uz 30.08.2018. (3)

Kopējais pieprasījums:

Bez 3 projektu ierobežojuma: **2 754 820 221 euro**

Pieprasījuma apjoms bez 3 projektu ierobežojuma, euro

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Laika grafiks

Izstrādes posmi	2018.g.			2019.g.				2020.g.
	2.cet.	3.cet.	4.cet.	1.cet.	2.cet.	3.cet.	4.cet.	1.cet.
RPP izstrāde								
Esošās situācijas izvērtējums, t.sk. esošie atbalsta instrumenti								
Pašvaldību investīciju plāni								
Reģionālie diskusiju forumi - RPP veidošana								
RPP izsludināšana VSS								
RPP apstiprināšana MK								
NAP un ES fondi								
EK publicē regulas								
Eiropas parlaments apstiprina								
NAP un ES fondu izstrāde								

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Tālākie soļi

Reģionālās diskusijas par RPP projektu – kopīga satura veidošana

- **Mērķis:** sniegt priekšlikumus iespējamajiem risinājumiem, ko izmantot, izstrādājot Reģionālās politikas pamatnostādnes pēc 2020.gada
- **Vietas:** plānošanas reģionos
- **Laiks:** novembris 2018 – janvāris-februāris 2019.g.
- **Diskusijas saturs:**
 - Diskusijas trīs darba grupās:
 - Uzņēmējdarbība
 - Pakalpojumi
 - Diskusijas pieeja:
 - definēt izaicinājumu;
 - definēt risinājumu;
 - apskatīt pieredzi vai kas tāds ir strādājis (labā un sliktā pieredze).

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Paldies!